

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

مسایل ایدولوژیک

مسایل ایدولوژیک

محمد هارون خیل شعشی
۲۳ مارچ ۲۰۱۲

د

علی محمد مخلص

عرفانی فرهنگ

د محمد هارون خیل شعشی

لیکنه او څیرنه

۴۲

۱۰۲- رسمي پوهه : وگورئ پوهه او عمل

۱۰۳- رضا/رضا :

په تصوف او عرفان کي د رضامفهوم دادئ، چي سالک د حق تعالی په هره پرېکړه او هره پېښه، د زړه له کومي خوښ او راضي يي (وي) . د عارفانو په عقیده، رضا همپښنی ويار او عزت دئ . د خدای په داد راضي کسان، تل له خلگو مُستغني يي . په ځينو عرفاني آثاروکي د رضا دوه ډولونه بيان سوي دي، چي په حقيقت کي د خدای (ج) او بنده تر منځ د رضا دوه اړخونه بڼي :

۱- له بنده څخه د الله تعالی رضا : د رضا دا ډول لکه څنگه، چي له نامه يي ښکاري، د پروردگار امر و نهی ته په غاړي ايښووني سره تر لاسه کيږي .

۲- له خدایه د بنده رضا: دا ډول رضا، د بنده د ثواب، نعمت او کرامت اراده ده، چي تل يي د

خیل رب په وړاندي لري ۱ .

د قضاً پېښو او پرېکړو ته په اخلاص او ورین تندي غاړه ايښوول ، لور عرفاني مقام دئ . د توکل او رضا تر منځ توپير په دې کي دئ، چي په توکل کي بنده، حق تعالی ته دخپلو چارو واک سپاري؛ او د هغه د خيراو نېکۍ په هيله ژوند تېري . په رضا کي بنده، د الله سبحانه و تعالی له هري پرېکړي سره، په مينه او اخلاص هوکړه کيږي ۲. کېدای سي دا پرېکړي، په ظاهره دردناکي او نه منونکي يي . رسېدلی عارف د خپلي باطني پوهي او سوځونکي ميني له مخي، د حق تعالی د هري

فیصلی پر سموايي او خیر بشپړ ایمان لري؛ او بی هر ډول خواشینۍ او اندېښنې یې منلو ته غاړه ایږدي . له دې امله درضا مقام تر توکل لوړ دی . ډېر لږ سالکان، د رضا مقام ته د رسېدو ویاړ تر لاسه کيې . د خالق تعالی په داد راضي عارف، علي محمد مخلص، هم په خپله عرفاني شاعرۍ کي د رضا د لوړ مقام په باب، خونده ور بیانونه لري . د هغه په یوه غزله کي، رضا د تصوف او عرفان د عامو مقامو په لړ کي، پینځم مقام گڼل سوئ دی؛ او د رضا خاوند ته د داسي چا په توگه کتل سوي دي، چي په غم او ښادي، ذلت او راحت دواړو کي د خپل څښتن له پرېکړي شکوه نه کيې :

د رضا مقام پنځم دی راضي خوښ په ښادي، غم دی

په قضا د حق راضي شه په راحت هم له ذلته

مخلص، د معرفت او عرفان د روښاني ډکتورینو له مخي، رضا د قربت مقام بولي؛ او په الهي پرېکړو راضي عارف د قربت د مقام څښتن گڼي :

دامنزل د قربان دی د قربت څښتن حیران دی

د موسا ۳ پر صف به پاڅي دايم خوښ دی له صلته

مخلص، د رضا لوري، خو ستونزمني درجي ته رسېدل، د هر سالک کار نه بولي :

په رضا د حق یگان یگان رضا دي

په قضا د حق راضي دي راضیان خوښ

د زماني هر نمرود او فرعون د الله تعالی د قهر او جلال په وړاندي تر ټيکي او خاشي سپک دی . د متکبرو او خان پالونکو واکمنانو د عبرتناکي نابودی نکلونه تر اوسه پوري د بشري تاریخ په حافظه کي ژوندي دي . له همدې کبله ، مخلص دغو واقعیتو ته په پاملرني سره، په یوه غزله کي، د بي نيازه او بي پروا پروردگار له پرېکړو سرغړونه، د هر انسان دغم او خواشینۍ وړانۍ او تباهی سوب (سبب) گڼي :

چي رضا د زورور په رضا نه ږدي

هغه کس په ډېر اندوه، غم مېتلا شي

د مولا رضا درياب د سړي خس ده

ددرياب د وړاندي سپک خس لا دوا شي

په هر لوري بي جاريايي بي اختياره

بېچاره خس گه پايين گهي بالا شي

د نورو مالوماتو دپاره وگورئ : پرهېزگاري، تسليم، توبه، توکل، خوف او رجاء، شکر،

صبر، فقر، قناعت، دنوڼيا، عقباو مولا .

لمنليکونه

۱ رزمجو ۲۶۵ .

۲ ډکتر سيد جعفر سجادی ۱۲۷ .

۳ اصل : موسی .

پاته لري